

DCIDOB 111.

IRLANDA, DE L'EUFÒRIA AL DESENCÍS

Introducció.

IRLANDA de l'eufòria al desencís

Aproximadament a 22 milles a l'oest de l'illa de Gran Bretanya, hi trobem una altra gran illa, Irlanda, que, amb poc més de sis milions d'habitants, ha estat a les primeres pàgines de la premsa europea i mundial per diversos motius, el darrer dels quals la retirada temporal del primer ministre d'Irlanda del Nord, Peter Robinson. Però si mirem una mica més enrere, hi trobem una diversitat de notícies que van des del *sí* de la República d'Irlanda al Tractat de Lisboa, l'octubre de 2009 –un any després del *no* al mateix tractat, fet que va fer trontollar l'arquitectura de la UE–; al desmantellament de l'IRA el setembre de 2008; o a l'impacte de la crisi financera mundial en un país que havia vist el camí de l'èxit amb un creixement econòmic inimaginable el 1973, quan es va incorporar a la Comunitat Econòmica Europea.

Ens trobem, sens dubte, davant d'un cas força excepcional entre els països rics –*industrialitzats* semblaria inapropiat en un territori amb gairebé un 40% de població rural. Estem parlant d'una illa amb una sobirania dividida entre dos estats: la República d'Irlanda, que ocupa el 83% de la superfície insular, i el Regne Unit, que, fruit d'un període colonial, ocupa el nord-est de l'illa, Irlanda del Nord. Una illa, la població i les institucions de la qual s'han vist sotmeses a tres tipus de relacions força tenses: entre els estats sobirans d'Irlanda i el Regne Unit; entre Irlanda del Nord i la República d'Irlanda; i entre les comunitats enfrontades al llarg de dècades a Irlanda del Nord. Relacions que s'han conduït amb força èxit, però amb elevats costos humans, en el camí cap a la pau. Ens trobem davant d'una societat en la qual, en paraules de l'ambaixador Harman, la separació ha estat la norma durant dècades i que, per tant, necessita temps i esforç per arribar a ser completament normal i per sentir-se còmoda i en pau amb ella mateixa.

Però un cas singular, també, per la seva presència en el món. Una presència, filla de la diàspora irlandesa, que de forma particular va tenir el seu moment més determinant en la fam que va patir la població a mitjan segle XIX i que va conduir al despoblament de l'illa, del qual mai no se n'ha recuperat, malgrat haver viscut un darrer període com a terra d'acollida. Tanmateix, aquesta dispersió en el món (es calcula que al món hi ha 80 milions de persones d'ascendència irlandesa) ha facilitat, –i el domini de la llengua anglesa ha estat també una gran ajuda– la seva participació i el seu reconeixement arreu: des de la defensa dels drets humans a la implicació en les operacions de pau de Nacions Unides, però també en l'*exportació* de literatura, teatre, música o cinema, per citar només alguns àmbits. Com apunten diversos autors, aquesta diàspora ha garantit una ebullició constant que ha protegit Irlanda de l'aïllament cultural i del provincianisme. Les singularitats d'aquesta illa, si més no en el context del món occidental, ens han plantejat diversos interrogants respecte de la seva història, les relacions colonials i postcolonials, l'èxit econòmic i la seva posterior caiguda, la seva projecció internacional en la cultura i la política, el procés de recuperació de la pau, o les dificultats que pateix la seva llengua pròpia, que hem volgut analitzar, de la mà dels millors experts, amb l'elaboració d'aquest monogràfic.